

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Данищук Н.В.

студентка;

Кобеля З.І.

*кандидат економічних наук, доцент,
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича*

СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

У сучасних умовах роздрібна торгівля є найбільш розповсюдженим видом економічної діяльності в Україні.

Динамічний розвиток роздрібної торгівлі обумовлений її провідною роллю у розвитку споживчого ринку та забезпечення обслуговування населення, особливо продовольчими товарами [1, с. 27].

Торгівля як галузь народного господарства займає провідне місце у системі відтворення, тому що забезпечує товарний обіг та еквівалентний обміну товарів у формі купівлі-продажу для задоволення потреб споживачів – фізичних та юридичних осіб; забезпечує підтримку товаровиробників та сприяє підвищенню конкурентоспроможності як товарів, так і підприємств; підтримує збалансованість виробництва і споживання на основі співвідношення попиту та пропозиції; забезпечує населення товарами та послугами і тим самим сприяє підвищенню якості життя [2, с. 90].

Необхідно розглянути структуру внутрішньої торгівлі України та визначити частку роздрібної та оптової торгівлі в ній. Основні показники внутрішньої торгівлі України у 2015–2016 рр. зображені у таблиці 1.

Також досить вагому частину роздрібногo товарообороту, формують підприємства, що здійснюють реалізацію продовольчих товарів, а також напоїв та тютюнових виробів (430602,6 млн. грн.). У даній групі найбільшу частку займає торгівля продовольчими товарами у неспеціалізованих магазинах (47,7%). Щодо торгівлі непродовольчими товарами, то тут слід виокремити торгівлю саме у спеціалізованих магазинах (198306,6 млн. грн.), яка займає 46% від усієї роздрібної торгівлі, крім торгівлі автотранспортними засобами, мотоциклами.

Споживчий ринок України на сучасному етапі характеризується різноманіттям, складністю та динамічністю технологій виробництва, багаторазовим збільшенням кількості суб'єктів господарювання, він насичений величезною кількістю різноманітних товарів, асортимент яких постійно і швидко оновлюється, розширюється, поповнюється і поглиблюється. Упродовж останніх десяти років торговельна мережа України, через яку здійснюється збут продовольчих товарів, суттєво змінилася [2, с. 90].

Таблиця 1

Основні показники внутрішньої торгівлі України, %

	2015	2016 (01.11.2016)	2016	внесок, в. п. (2016)	структура, % (2015)
ВЕД «Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів та мотоциклів»	-16,3	4,4	4,5	-	100
Оптовий оборот підприємств	-12,2	4,9	4,9	2,6	53,6
Оборот підприємств роздрібною торгівлі	-19,8	3,7	4,0	1,9	46,4

Джерело: [3]

З даних рис.3 можна зробити висновок, що більшу частку роздрібною товарообороту України формують підприємства, що здійснюють реалізацію саме непродовольчих товарів (2016 р. – 59%, 2015 р. – 58,9%, 2014 р. – 58,7%, 2013 р. – 58,9%, 2012 р. – 59,8%).

Рис. 3. Питома вага продовольчих та непродовольчих товарів у обсязі роздрібною товарообороту підприємств (%)

Джерело: [4]

Варто сказати, що в розвинутих країнах частка непродовольчих товарів становить 80% від загального обсягу товарообороту [5, с. 170]. Спостерігається, що протягом 2012–2016 рр. частка непродовольчих товарів зменшується, що свідчить про зменшення рівня грошових доходів населення, яке в останні роки скеровує все більшу частину своїх доходів на придбання продовольчих товарів.

Роздрібні мережі в Україні переживають складні часи існування через важку геополітичну ситуацію в країні, знецінення національної валюти, зменшення доходів громадян та інші чинники, які негативно впливають на

купівельну спроможність і вимушують покупців переходити на малоцінні товари [6, с. 80].

Отже, у сучасних умовах в Україні існує велика кількість видів суб'єктів господарювання, що здійснюють роздрібний продаж товарів кінцевим споживачам. Вони відрізняються між собою товарним асортиментом, величиною товарообороту, охопленістю територій та масштабами. Про те найбільш прогресивними видами суб'єктів господарювання, що займаються роздрібною реалізацією товарів є підприємства що реалізують саме непродовольчі товари. Протягом останніх декількох років збільшується різноманіття та ускладнюється система споживчого ринку та роздрібною торговельної мережі. Виникають нові види суб'єктів роздрібною торгівлі, водночас зникають застарілі, що свідчить про позитивну тенденцію розвитку економіки України та урізноманітнення споживчого ринку продовольчих та непродовольчих товарів.

Список використаних джерел:

1. Марков Б. М. Теоретичні аспекти розвитку роздрібною торгівлі продовольчими товарами / Б. М. Марков // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2015. – № 15. – С. 26-29.
2. Марков Б. М. Розвиток роздрібною торгівлі: теоретичний аспект / Б. М. Марков // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2016. – № 7. – С. 89-92.
3. Торговля у 2016 році: стат. збірник / Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. – Київ. – 2016.
4. Офіційний сайт Державного комітету статистики. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
5. Зінченко О. М. Дослідження стану розвитку роздрібною торгівлі України / О. М. Зінченко // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – 2011. – № 2. – С. 168-172.
6. Данкєєва О. М. Роздрібна торговельна мережа в Україні: класифікація типів та особливості розвитку в умовах кризи / О. М. Данкєєва // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2016. – № 6. – С. 78-84.

Метошоп І.М.

доцент;

Кравчук М.М.

студент,

*Інститут економіки і управління у нафтогазовому комплексі
Івано-Франківського національного університету нафти і газу*

ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ У СУЧАСНОМУ БІЗНЕСІ

Сучасний етап розвитку цивілізації супроводжується процесами глобалізації, які вимагають розвиватись в унісон з іншими державами, творити глобальну державну політику. Глобалізація світового економічного розвитку не оминає й нашу державу, яка поступово інтегрується до